

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ

УТВЪРЖДАВАМ:

РЕКТОР:.....

/Проф. д-р инж.М. Георгиев/

ЕТИЧЕН КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО има за цел да повиши общественото доверие в професионализма и морала на членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ, както и да утвърди престижа на институцията, в която те работят. За разлика от Правилника за вътрешния трудов ред, който регламентира основни институционални изисквания за служебно поведение, Етичният кодекс формира отношения, утвърждава морални ценности, нагласи, култура на общуване и поведение.

Всеки от членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ изпълнява служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдейства за провеждане на държавната политика в образованието, основана на принципите на правовата държава, укрепване на доверието в държавните институции и в частност на институцията ХТМУ.

Работата на членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност и безпристрастност, политически неутралитет, професионална отговорност и колективизъм.

Дейностите, които членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ извършват възможно най-компетентно, обективно и добросъвестно, трябва да бъдат подчинени на обща цел, а именно - повишаване престижа на професията не само при изпълнение на институционалните задължения, но и в обществения и личен живот, работа в интерес на студентите, специализантите, и докторантите.

Членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ трябва да получат от обществото и обучаемите висок кредит на доверие чрез своето поведение при изпълнение на служебните си задължения. Всички те са длъжни да опазват данните и личната информация за свои колеги, студенти, специализанти и докторанти, станали достъпни при или по повод на изпълнението на служебните им задължения, при спазване изискванията на *Закона за защита на личните данни*.

ГЛАВА ВТОРА

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ СЪС СТУДЕНТИ, СПЕЦИАЛИЗАНТИ И ДОКТОРАНТИ

АКАДЕМИЧНИЯТ СЪСТАВ И АДМИНИСТРАТИВНИЯТ ПЕРСОНАЛ на ХТМУ имат етични задължения към обучаемите студенти, специализанти и докторанти:

- ▣ Да изпълняват служебните си задължения безпристрастно и непредубедено, като създават условия за равнопоставеност между всички студенти, специализанти и докторанти;
- ▣ Да уважават личността на всеки студент, специализант и докторант, да не уронват техния престиж и да ценят правото им на собствено мнение;
- ▣ Да се придържат стриктно към основното конституционно начало да не се допускат никакви ограничения на правата или привилегиите, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние;
- ▣ Академичният състав да провежда обучението на студентите, специализантите и докторантите, като се стреми да осигури високо качество на образователния процес по европейските и международни стандарти, контролирано от университетската система за качество;
- ▣ Академичният състав да оказва помощ и съдействие при нужда на студентите, специализантите и докторантите в процеса на обучение;
- ▣ Академичният състав да дава справедлива и безпристрастна оценка на резултатите от обучението и постиженията на студентите, специализанти и докторанти; Между преподаватели и обучаеми да не допускат отношения, които да използват доверието и личностната връзка за користни цели; и да не влизат в отношения, които будят съмнения относно етичността на подбудите и последствията им;
- ▣ В съответствие със ЗВО членовете на академичния състав са длъжни да изпълняват задълженията си, да съблюдават научната и професионалната етика, да спазват правилниците на висшето училище, да не провеждат политическа или религиозна дейност във висшето училище;

СТУДЕНТИТЕ, СПЕЦИАЛИЗАНТИТЕ И ДОКТОРАНТИТЕ на ХТМУ имат етични задължения:

- ▣ Да пазят авторитета на академичната общност и доброто име на ХТМУ във всичките си действия;
- ▣ Да уважават знанията и престижа на своите преподаватели;
- ▣ Да правят необходимото за създаване и поддържане на среда, подпомагаща развитието на академичната общност;
- ▣ Да се отнасят помежду си с достойнство и уважение, без оглед на възраст, раса, етническа и религиозна принадлежност, пол, сексуална ориентация или физическо увреждане и др.;
- ▣ Да се стремят към високи постижения в учението, да придобиват опит в научно-изследователската работа, да развиват специфични компетентности, да израстват като високо квалифицирани специалисти и не на последно място - като добри граждани;

- ▣ Недопустимо е безотговорното отношение на студентите към образователния процес, изразяващо се в неизпълнение на учебните задачи, ангажирането с работа, работното време на която съвпада с графика на учебните часове;
- ▣ Недопустимо е учащите се да участват в опити за измама или нарушаване на установените правила в хода на учебния процес;

Санкции:

В съответствие със ЗВО: Чл. 74. студент, докторант или специализант се отстранява от висшето училище за определен срок при:

- 1. Предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет във висшето училище, или подправяне на документи, касаещи студентското му положение;*
- 2. Системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или правилниците на висшето училище;*
- 3. Осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер.*

ГЛАВА ТРЕТА

ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ, КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ И КОЛЕГИАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

При изпълнение на служебните и обществените си задължения, академичният състав и административния персонал на ХТМУ не бива да допускат:

Поведение на работното място и в публичното пространство, което е несъвместимо с добрите нрави и общоприетите правила.

- ▣ Упражняване на дейности, посочени в законодателството като несъвместими с вменените от институцията задължения и отговорности, както и получаване на доходи от такива дейности.
- ▣ Користни облаги въз основа на служебното си положение.
- ▣ Конфликтни ситуации и прояви, при участие в които може да бъде накърнен престижът на институцията.

При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, работещите в ХТМУ следва да бъде санкционирани.

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

- ▣ Членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ при необходимост подпомагат органите на държавната власт с професионализъм и безпристрастност. Активно участват при разработването и провеждането на държавната политика в образованието, както и при изпълнението на взети решения и осъществяването на правомощия от страна на висши органи. Недопустимо е противозаконно поведение и нелоялност към управленската и административна йерархия в държавата, което в морален смисъл уронва престижа на ХТМУ, на неговото ръководство и членове.
- ▣ **ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО** изисква от личния състав на институцията активно да противодейства на корупционни прояви и подобни опити за неправомерни действия. Членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ не трябва да приемат подаръци или облаги,

които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, по презумпция влизаща в служебните им задължения.

- ▣ Членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ не трябва да допускат финансова или друг тип зависимост от външни лица или организации, свързани с приемане на услуги или други придобивки, които да влияят негативно на служебните им задължения, на вземаните професионални решения или да водят до друг вид обвързаност.
- ▣ При изпълнение на служебните си задължения, членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ опазват материалната база и имуществото на институцията, не допускат целево повреждане или използването му за користни цели. При повреждане или аварирание на елементи от материалната база на институцията, членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ са длъжни своевременно да информират прекия си ръководител.
- ▣ Членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения съобразно функциониращия *Правилник за вътрешния трудов ред на Химикотехнологичен и металургичен университет*.

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО изисква от всички, особено от членовете на академичната общност на Университета, етикет и висок морал на общуването и етика на отправяните послания в отношенията между колегите. КОДЕКСЪТ има за цел да подпомогне регламентирането на ситуации, при които възниква конфликт на интереси – междуличностни, при сътрудничество между организации, при интердисциплинарното професионално взаимодействие и др.

- ▣ Членовете на академичния състав и административния персонал на ХТМУ трябва своевременно да уведомят своя пряк ръководител, ако в хода на професионалните им задължения възникне конфликт между изпълнението на тези задължения и частни интереси или в случаи, при които има основателни съмнения дали определена дейност е съвместима със служебните им отговорности. Служителите на ръководни длъжности са длъжни, въз основа на факти, да предприемат необходимите мерки за решаване на конфликтни ситуации.
- ▣ Членовете на академичната общност и административния персонал на ХТМУ не могат да използват служебното си положение за осъществяване на сделки, несъвместими с тяхната длъжност, функции и задължения, както и за свои лични или на семейството си интереси.
- ▣ С прекратяване на трудовите си взаимоотношения с ХТМУ, членовете на академичния състав и административния персонал не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

КОЛЕГИАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

- ▣ При изпълнение на служебните и обществените си задължения, членовете на академичната общност и административния персонал на ХТМУ трябва да проявяват

уважение и коректност. В краен случай колегиалните спорове се решават чрез съдействие на прекия ръководител на страните в спора или се отнасят до Етичната комисия към ХТМУ. От друга страна, с поведението си служителите на ръководни длъжности трябва да демонстрират висок морал и отговорност, да бъдат пример за останалите членове на академичния състав, административния персонал и студентите на ХТМУ.

- ▣ ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО на ХТМУ определя като абсолютно недопустимо неуважителното отношение към личните особености на всеки член на университетската общност, незачитането на личното му достойнство, физическо или морално насилие над личността, фамилиарничене или сексуално посегателство. Абсолютно недопустимо е и грубото отношение към потребности, ценности или способности на членовете на академичната общност и административния персонал на ХТМУ, което да ги дискриминира сред общността или да ги постави в унизително положение.
- ▣ Етичното и същевременно качествено изпълнение на професионалните и образователни ангажменти на всеки от членовете на академичната общност и административния персонал на ХТМУ изисква стриктно боравене с университетските информационни ресурси, които са плод на образователни, научни, организационни, финансови и управленски процедури.
- ▣ Във взаимоотношенията между колеги не трябва да се допуска некоректност, свързана с боравенето с лични данни, премълчаването или използването на служебна или конфиденциална информация, нерегламентираното разпространяване или използването на такъв тип информация с користна цел.
- ▣ Професионален и морален дълг на преподавателите е обективното оценяване на знанията и способностите на студентите въз основа на показана компетентност, и съобразно покриването на образователните изисквания. В този смисъл е недопустима проявата на лично отношение – толериране или дискриминиране - в процеса на преподаване, оценяване или при неформални контакти със студенти и докторанти.
- ▣ ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО на ХТМУ осъжда плагиатството - издаване или публикуване на чуждо произведение или част от него под свое име, некоректно използване на чужди научни данни или идейни проекти, интерпретиране на резултати и т.н., особено в случаите, когато подобна кражба на творчески постижения води до незаслужени облаги от това, както и до накърняване доброто име и престижа на институцията. *(Чл. 173 ал. 1 от сега действащия български наказателен кодекс обявява за престъпление плагиатството - издаването или използването под свое име или псевдоним на чуждо произведение на науката, литературата и изкуството или значителна част от такова произведение.)*

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

При встъпване в длъжност всички се запознават с разпоредбите и правилата, които съдържа ЕТИЧНИЯ КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО на ХТМУ. Прекият ръководител на отделните служебни единици е длъжен да изисква спазването му и да следи за прилагането му на всички нива в институционалната организация.

За нарушения според ЕТИЧНИЯ КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО се носи морална, а не дисциплинарна отговорност по смисъла на правилниците на институцията. Изключение са случаите, при които нарушението на моралната норма съвпада с административно или трудово нарушение, за което се носи дисциплинарна отговорност.

Контролът по спазването на ЕТИЧНИЯ КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО и управлението на морални конфликти се възлага на университетската *Комисия по етика*.

Съставът на *Комисията по етика* към ХТМУ се приема от Академичния съвет.

Комисията провежда заседание в рамките на една до две седмици след постъпване на жалба или сезиране.

Настоящият ЕТИЧЕН КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО за поведение на членовете на академичния състав, административния персонал и работниците при ХТМУ е разработен съгласно Закона за висше образование, Кодекса на труда и Правилника за дейността на ХТМУ.

ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС ЗА АКАДЕМИЧНО ЕДИНСТВО за поведение на членовете на академичния състав, административния персонал и работниците при ХТМУ е приет на заседание на Академичния съвет на ХТМУ на 20.06.2007 г., допълнен и приет на заседание на АС на 15.03.2017 г.

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ

СОФИЯ

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА АВТОРСТВО¹

Име _____

Факултетен № _____

Катедра: _____

Факултет: _____

Заглавие на дипломната работа:

С настоящето потвърждавам, че целият материал е разработен от мен, с изключение на специално посочените пасажки, и че:

- Ясно съм посочил/а използваните източници в текста и библиографската справка
- Посочил/а съм източниците на всички снимки, таблици, графики и др. които не са резултат на моя труд;
- Не съм използвал/а курсови работи, доклади, реферати, есета, на настоящи и бивши студенти в обем, по-голям от 10% от общия обем на материала;
- Спазвал/а съм избрана система за цитиране в целия обем на разработката;
- Съобразил/а съм се със всички критерии и изисквания за недопускане на плагиатство, посочени в общоприетите критерии, като претенция за авторство на произведение, което в действителност е създадено от друг.

Всяко мое невярно твърдение в тази декларация ще бъде санкционирано в съответствие с нормативната уредба на ХТМУ.

Подпис:

Дата:
София

¹ Декларацията трябва да бъде попълнена от студента, като се отметне всяко твърдение, за да е ясно, че съответното условие е изпълнено. Подписаната и датирана декларация трябва да бъде част от приложените към дипломната работа документи..

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ

СОФИЯ

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА АВТОРСТВО²

Име _____

Катедра: _____

Факултет: _____

Заглавие на дисертационния труд:

С настоящето потвърждавам, че целият материал е разработен от мен, с изключение на специално посочените пасажи, и че:

- Ясно съм посочил/а използваните източници в текста и библиографската справка
- Посочил/а съм източниците на всички снимки, таблици, графики и др. които не са резултат на моя труд;
- Не съм използвал/а доклади, реферати, есета и дисертации на настоящи и бивши докторанти в обем, над допустимия;
- Спазвал/а съм избрана система за цитиране в целия обем на разработката;
- Съобразил/а съм се със всички критерии и изисквания за недопускане на плагиатство, посочени в общоприетите критерии, като претенция за авторство на произведение, в действителност създадено от друг.

Всяко мое невярно твърдение в тази декларация ще бъде санкционирано в съответствие с нормативната уредба на ХТМУ.

Подпис:

Дата:
София

² Декларацията трябва да бъде попълнена от докторанта, като се отметне всяко твърдение, за да е ясно, че съответното условие е изпълнено. Подписаната и датирана декларация трябва да бъде част от приложените към дисертацията документи.

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ
СОФИЯ

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА АВТОРСТВО

Аз, долуподписаният/ата.....

.....,
(име, презиме, фамилия, научно звание и научна степен)

Декларирам авторството си на **учебно помагало, учебник, монография** със
заглавие:

.....
.....
.....,

подготвена в качеството ми на преподавател в ХТМУ

Катедра.....

Факултет.....

Съобразил/а съм се със всички критерии и изисквания за недопускане на плагиатство, посочени в общоприетите критерии, като претенция за авторство на произведение, в действителност създадено от друг. Гарантирам коректността на библиографските цитирания.

Дата:

Подпис:

София